

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มีประเพณี วัฒนธรรมเก่าแก่ที่ตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้น จึงมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทั้งทางด้านวัฒนธรรมและด้านธรรมชาติที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกให้เดินทางมาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ซึ่งจากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยย้อนหลัง 10 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-2559 พบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี อาทิจากปี พ.ศ. 2554 ที่มีนักท่องเที่ยวจำนวน 14.5 ล้านคน จนถึงปี พ.ศ. 2559 มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นถึง 32.58 ล้าน ซึ่งเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 124.69 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ออนไลน์, 2560)

การที่ประเทศไทยมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นในทุกปีเช่นนี้ แม้ว่าจะเป็นผลดีต่อสภาพเศรษฐกิจของโดยรวมประเทศ ที่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจให้ขยายตัว เพิ่มอัตราการจ้างงาน และรายได้ให้แก่ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนทุกระดับก็ตาม แต่การท่องเที่ยวที่ขยายตัวก็ก่อให้เกิดปัญหาที่ติดตามมาหลายประการเช่นกัน โดยหนึ่งในปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้น คือ ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีจุดขายอยู่ที่ความสะอาด สวยงามและความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติแต่กลับได้รับผลกระทบจากปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะขยะและน้ำเสีย ซึ่งหากในแหล่งท่องเที่ยวมีการจัดการรับมือกับปัญหาที่ไม่ดีและไม่สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นแล้ว ก็จะส่งผลกระทบต่อสร้างได้ในระยะยาว

ความยากของการจัดการรับมือกับปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่มีหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทั้งในราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น กรมอุทยาน สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมควบคุมมลพิษ กรมโรงงาน กรมเจ้าท่า กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดว่าเป็นองค์กรหลัก

ที่มีภารกิจและบทบาทสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายยะและน้ำเสียในพื้นที่รับผิดชอบที่อยู่ ประชิดแหล่งท่องเที่ยวในเขตอนุรักษ์และนอกเขตอนุรักษ์แต่กลับไม่สามารถรับมือและจัดการ กับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนองค์ภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงานก็ขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ซึ่งปัญหายยะและน้ำเสียที่กระทบต่อการท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจะจัดการในเชิงบูรณาการร่วมกันได้ภายใต้แนวคิด ของการจัดการยยะ และน้ำเสีย ดังนี้

- 1) เป้าหมายในการกำจัดยยะ เพื่อลดปริมาณยยะ และน้ำเสีย
- 2) การจัดการยยะ และน้ำเสียให้ถูกต้องตามหลักการ
- 3) การสร้างระเบียบ และวินัยให้กับผู้เป็นแหล่งกำเนิดยยะ และน้ำเสีย
- 4) ให้พื้นที่ท่องเที่ยวมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยปราศจากความสกปรก

จากยยะ และน้ำเสีย

นอกจากปัญหาที่มีองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหายยะและน้ำเสียจาก การที่ปัญหาด้านยยะและน้ำเสียเป็นจำนวนมากแล้ว กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับปัญหา ยยะและน้ำเสียก็มีเป็นจำนวนมากเช่นกัน เช่น กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กฎหมายว่าด้วย โรงงาน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการ เดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง กฎหมายว่าด้วยควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วย อาคารชุด และกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน เป็นต้น ซึ่งกฎหมายเหล่านี้มีทั้งฉบับที่มีการกระจาย อำนาจและยังไม่มีมีการกระจายอำนาจหรือมอบหมายหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรบังคับใช้กฎหมาย จึงส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นองค์กรระดับพื้นที่ ที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหายยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดไม่อาจจัดการรับมือกับปัญหา ที่เกิดขึ้นได้อย่างเด็ดขาดและมีประสิทธิภาพ

ปัญหาการขาดเอกภาพในการดำเนินงานจัดทำภารกิจอันเป็นบริการสาธารณะเพื่อจัดการ กับปัญหายยะและน้ำเสียในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยว นอกจากจะมีที่มาจากกรณีที่กฎหมายและ หน่วยงานดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเป็นจำนวนมากแล้ว ปัญหาของการจัดการที่สำคัญ อีกประการ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบมีแหล่งท่องเที่ยว หรือมีเขตพื้นที่รับผิดชอบประชิดติดกับแหล่งท่องเที่ยวไม่เคยมีแนวคิดที่จะจัดทำกฎหมายในระดับ ท้องถิ่นที่จะรองรับการดำเนินจัดการกับปัญหาทั้งสองในลักษณะบูรณาการร่วมกันเพื่อผลในเชิงของ การดูแลรักษาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีสภาพที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่จะเป็น ประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวทั้งในระดับพื้นที่และระดับชาติ

กฎหมายในระดับท้องถิ่นที่จะจัดทำเพื่อรองรับการดำเนินงานจัดทำภารกิจอันเป็นบริการสาธารณะเพื่อจัดการกับปัญหาขยะและน้ำเสียในที่นี้ คือ ข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งในแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาจะจัดทำเป็นกฎหมายท้องถิ่นเฉพาะเรื่อง เช่น การจัดการขยะ (การเก็บ และการขน) หรืออาศัยกลไกการควบคุมที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น การจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษให้ได้ค่ามาตรฐานตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 บัญญัติไว้ โดยการจัดทำข้อบัญญัติเฉพาะเรื่องนี้ก็ไม่ได้มีความเชื่อมโยงกับกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการท่องเที่ยว พ.ศ. 2551 ฉะนั้น จึงไม่น่าประหลาดใจที่แหล่งท่องเที่ยวหลายแหล่งที่มีชื่อเสียงระดับโลก โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลทั้งทางด้านฝั่งทะเลอันดามัน (เช่น ภูเก็ต ระนอง กระบี่) และฝั่งทะเลอ่าวไทย (เช่น ประจวบคีรีขันธ์ สมุย สงขลา พังงา) จะมีสภาพแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลเสื่อมโทรมจากขยะและน้ำเสียให้ปรากฏเป็นข่าวสื่อสังคมออนไลน์ทั้งภายในและภายนอกประเทศอยู่เสมอ

ดังนั้น การจัดการกับปัญหาขยะและน้ำเสียด้วยข้อบัญญัติท้องถิ่นที่มีกลไกการบูรณาการจัดการกับปัญหาทั้งสองอย่างเป็นองค์รวมร่วมกัน และมีความเชื่อมโยงกับกลไกการบังคับใช้กฎหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมและกฎหมายส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นต้น โดยมีการจัดการที่มีมาตรการนำมาใช้ เช่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ ฯลฯ โดยการจัดทำเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นตามขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งยังไม่พบว่ามียุติในปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ท่องเที่ยวที่ไม่มีปัญหาขยะและน้ำเสีย เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งการวิจัยนี้จะนำเอากฎหมายของประเทศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐสิงคโปร์มาเป็นแนวทางสำหรับการวิเคราะห์

จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าวการวิจัยนี้จึงมีความประสงค์ที่จะทำการศึกษาและวิจัยเรื่อง “ข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล” เพื่อให้เป็นกฎหมายระดับท้องถิ่นที่จะเป็นฐานอำนาจและหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการเพื่อจัดการขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลที่จะใช้เป็นกฎหมายท้องถิ่นที่เป็นต้นแบบว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียเชิงบูรณาการ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล

1.2 ความสำคัญของปัญหา

การที่ประเทศไทยมีความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศทำให้สามารถมีสิ่งนี้อยู่ในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมระดับโลก และระดับประเทศจนสามารถสร้างรายได้ลำดับ 2 และประเทศซึ่งในส่วนของรัฐและหน่วยงาน

ภาครัฐก็ได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีทางต่าง ๆ แต่ที่เป็นปัญหาและส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวก็คือ ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของแหล่งท่องเที่ยวที่ยังพบว่ามีปัญหาเต็มไปด้วยขยะและน้ำเสียโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลที่ปัญหาดังกล่าวนี้อาจทำให้ทรัพยากรถูกทำลายและทำให้แหล่งท่องเที่ยวไม่สะอาดไม่สวยงามจากปัญหาทั้งสองประเภทที่จัดว่าเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมสำคัญที่จะต้องรีบเร่งดำเนินการแก้ไข

การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษที่เป็นปัญหาขยะและน้ำเสียนั้นการวิจัยเห็นถึงความสำคัญที่จะให้เป็นบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการเพราะปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเกิดในพื้นที่ปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอยู่ในฐานอำนาจตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการได้เพียงแต่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและจัดทำเป็นกฎหมายท้องถิ่นภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงบูรณาการดังกล่าว ซึ่งการจะจัดทำเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นได้นั้นจะต้องทำการศึกษาและวิจัยในประเด็นดังต่อไปนี้ เพื่อให้ได้คำตอบที่จะนำไปสู่การจัดทำเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

1) ทฤษฎี และ หลักการที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยจะนำเอาทฤษฎี และ หลักการที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย

- ทฤษฎีสติพิชในสิ่งแวดล้อม

สิทธิในสิ่งแวดล้อมเป็นสิทธิของประชาชนทุกคนที่จะได้รับจากการมีสิ่งแวดล้อมที่สะอาดปราศจากมลพิษและมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของหลักสิทธิมนุษยชน สิทธิในสิ่งแวดล้อมจึงมีความเกี่ยวข้องกับวิจัยนี้เนื่องจากการจัดการกับปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลนอกจากจะทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมแล้วยังทำให้ประชาชนได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี สะอาดปราศจากมลพิษด้วย

- ทฤษฎีบริการสาธารณะ

การบริการสาธารณะ หมายความว่า กิจกรรมที่อยู่ในความอำนาจการ หรือความควบคุมของฝ่ายปกครอง ลักษณะที่สำคัญที่สุดของบริการสาธารณะ คือ ต้องเป็นกิจการที่รัฐจัดทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชน ซึ่งก็คือ เป็นกิจการที่อยู่ในความอำนาจการของรัฐ (การุณย์ คล้ายคลึง, 2550, หน้า 27) การบริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เนื่องจากการกิจของรัฐมีมาตั้งแต่มีรัฐและได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด การจัดทำบริการสาธารณะ (Public Service) นับได้ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐสมัยใหม่ที่ต้องจัดให้ประชาชนในรัฐนั้น ภารกิจของรัฐซึ่งดำเนินไปเพื่อประโยชน์สาธารณะนั้น แยกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ภารกิจของรัฐด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และภารกิจของรัฐด้านการบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

ความสำคัญของบริการสาธารณะในการวิจัยนี้ก็คือการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำกฎหมายท้องถิ่นเพื่อเป็นฐานอำนาจในการจัดการกับปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลถือว่าการให้บริการแก่ประชาชนและธุรกิจเอกชนด้านการท่องเที่ยวที่จะได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สะอาดจึงเป็นความสำคัญที่จะใช้ทฤษฎีนี้ในการวิเคราะห์

- ทฤษฎีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้คงมีอยู่ตามธรรมชาติและเพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืนโดยไม่กระทบต่อความคงมีอยู่และก่อให้เกิดผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดและมีการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลซึ่งในความหมายของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็คือการใช้การจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อมใน 2 ปัญหา คือ ปัญหาขยะและน้ำเสียที่จะเป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อทะเลที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวจึงต้องนำเอาทฤษฎีว่าด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการวิเคราะห์

- ทฤษฎีการจัดการสิ่งแวดล้อม

การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นกระบวนการดำเนินการเพื่อให้สิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาอยู่นั้นได้ลดลงไปโดยการนำเอามาตรการที่ใช้ในการจัดการประกอบด้วยมาตรการทางด้านเทคโนโลยีการจัดการ มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคม และมาตรการทางกฎหมายมาใช้เพื่อให้เกิดการจัดการที่เกิดผลต่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล โดยมีการวางแผน การจัดสรร การใช้ทรัพยากรและการกระทำหรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลที่จะทำให้คุณภาพสิ่งแวดล้อมทางทะเลดีขึ้น และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน

- หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนได้รับโอกาสในการดำเนินกิจกรรม ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมรับผล ในสถานะที่ประชาชนมีส่วนได้เสียกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลที่สมควรจะได้มีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาขยะและน้ำเสียในพื้นที่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ได้เข้าร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ กับองค์กรภาครัฐ โดยที่ภาครัฐให้โอกาสแก่ประชาชนในหลาย ซึ่งการจัดการขยะและน้ำเสียหากได้ภาคเอกชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการย่อมจะเป็นผลดีต่อการท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลในชุมชนของตนทำให้ทุกคนได้เกิดความตระหนัก

ถึงปัญหาขยะและน้ำเสียที่มีผลกระทบต่อสุขภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม และให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาขยะและน้ำเสีย ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการขยะและน้ำเสีย สามารถลดปริมาณขยะและน้ำเสียที่ต้องนำไปกำจัดให้น้อยที่สุด สามารถนำขยะมาใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนของ การใช้ซ้ำและแปรรูปเพื่อใช้ใหม่ เป็นวิธีการที่ให้ประชาชนร่วมคิดร่วมตัดสินใจ (สมาน อารีย์, 2546)

- หลักการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนเป็นความสำคัญโดยมีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการให้สิทธิแก่ประชาชนที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้ ประชาชนไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ สามารถที่จะใช้สิทธิเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลได้ เนื่องจากสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมเป็นรูปแบบหนึ่งในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้กระบวนการรับฟัง การปรึกษาหารือ การควบคุมตรวจสอบ ซึ่งการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสิทธิในการฟ้องร้องให้ดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างถูกต้อง และเป็นไปได้จริง อันนำไปสู่ภาวะพึงประสงค์ที่ทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมเรียกว่า “ความยุติธรรมเชิงกระบวนการ”

- หลักการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) หมายถึง การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่กระทบต่อขีดความสามารถของคนในรุ่นอนาคตที่จะประนีประนอมกับทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งการแก้ไขปัญหาขยะและน้ำเสียในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลเป็นการนำเอาการจัดการมาใช้เพื่อให้ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นไม่กระทบต่อทะเลที่จะทำให้คุณค่าทางทะเลลดน้อยลงไปได้จึงถือว่าเป็นการจัดการที่เป็นไปตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพราะจะทำให้คนในยุคปัจจุบันและในอนาคตได้มีท้องทะเลที่สามารถใช้ประโยชน์ได้

- หลักการป้องกันล่วงหน้า

หลักการป้องกันล่วงหน้า เป็นหลักระวังไว้ก่อน (Precautionary principle) ซึ่งเป็นวิธีการจัดการความเสี่ยงที่มีหลักว่า ถ้าการกระทำหรือนโยบายมีข้อสงสัยว่า จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณประโยชน์หรือต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล จะต้องมีการกำหนดหรือมาตรการโดยการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็น เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายที่สามารถคาดหมายได้ล่วงหน้า หรือเกิดผลกระทบหรือความเสียหายน้อยที่สุดในด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับหลักกฎหมายไทยได้นำหลักการป้องกันล่วงหน้ามาบัญญัติไว้ทั้งในลักษณะที่เป็นการให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานในอันที่จะ

เข้าไปตรวจสอบว่าผู้ประกอบการได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือไม่ หรือการให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานในอันที่จะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติตาม หรือการให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานในอันที่จะสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตแก้ไขการประกอบกิจการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้

- หลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย

หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle: PPP) เป็นหลักการทางเศรษฐศาสตร์ที่นำมาใช้เพื่อให้ผู้ก่อมลพิษจะต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นนั้น เป็นหลักการที่ถูกรับรองโดยองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) เกี่ยวข้องกับหายนะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล กล่าวคือ เป็นหลักเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศนำมาปรับใช้กับการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมกำหนดให้ผู้ก่อมลพิษซึ่งได้สร้างความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมต้องรับผิดชอบในความเสียหายเช่นนั้น ดังปรากฏตามปฏิญญาว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992 ที่ได้กล่าวถึงหลักความรับผิดชอบของผู้ก่อมลพิษไว้ในข้อ 16 ว่า “องค์การของรัฐพึงใช้ความพยายามส่งเสริมมาตรการเพื่อกำหนดต้นทุนทางสิ่งแวดล้อมและหลักการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสนับสนุนหลักการที่ว่า ผู้ก่อมลพิษต้องรับผิดชอบในความเสียหายจากมลพิษนั้นเพื่อประโยชน์สาธารณะ และโดยที่ไม่เป็นการบิดเบือนต่อหลักของการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ” ในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลหากสถานประกอบการใดไม่มีมาตรการในการกำจัดขยะและน้ำเสียต้องเป็นผู้มีหน้าที่ในการจ่ายค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะและบำบัดน้ำเสีย หรือจัดทำมาตรการที่เก็บจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวแล้วก่อให้เกิดมลพิษทางทะเล หรือจะทำในรูปแบบการให้รางวัลหรือการทำโทษในการกำจัดขยะและน้ำเสียนำหลักนี้มาเป็นเครื่องมือเพื่อใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล

- หลักนิติธรรม

หลักนิติธรรม เป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่มีกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ให้แก่ภาครัฐที่ต้องใช้อำนาจหน้าที่ตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง หลักนิติธรรมจึงเป็นความชอบด้วยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เนื่องจากเป็นหลักที่มีการออกกฎหมายเพื่อประโยชน์กับคนส่วนใหญ่ การปฏิบัติต้องมีกระบวนการที่มีความชอบธรรม เสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ มีกลไกที่จะถ่วงดุลป้องกันไม่ให้เกิดการใช้อำนาจ มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้ผู้ใช้อำนาจของบ้านเมืองใช้อำนาจต่าง ๆ ในการตราและการบังคับใช้กฎหมายตามอำเภอใจหรือเพื่อประโยชน์ส่วนตนจนอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อประชาชนในสังคมโดยไม่จำเป็นและไม่ชอบธรรม

- หลักการกระจายอำนาจ

หลักการกระจายอำนาจ เป็นการกระจายอำนาจจากราชการส่วนกลางไปให้แก่ส่วนท้องถิ่นตามการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นวิธีการที่รัฐ ราชการส่วนกลางโอนอำนาจการปกครองหรือบริหารที่เกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณะให้องค์กรหรือนิติบุคคลอื่นรับไปดำเนินการแทนภายในอาณาเขตของแต่ละท้องถิ่น ด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น โดยมีอิสระพอสมควร ราชการส่วนกลางเพียงกำกับดูแล เป็นหลักที่ถือเอาเสรีภาพของประชาชนที่จะปกครองตนเองเป็นที่ตั้ง หลักการกระจายอำนาจจึงเป็นความสำคัญที่เกี่ยวข้องปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล กล่าวคือเป็นการถ่ายโอนอำนาจ การตัดสินใจ ทรัพยากร กิจกรรม และภาระรับผิดชอบจากส่วนกลางใช้ในส่วนภูมิภาคหรือส่วนการปกครองท้องถิ่น องค์กรอิสระ เอกชน และประชาชน ทั้งนี้เพื่อลดบทบาทอำนาจหน้าที่ทางส่วนกลาง และเพื่อให้ดำเนินการต่าง ๆ ตอบรับกับความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นมากขึ้น มีการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับปัญหาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาใหญ่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในฐานะที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต และคุณภาพของการให้บริการด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเล

ทฤษฎีและหลักการดังกล่าวจึงมีความสำคัญต่อการนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์สำหรับการวิจัยนี้

2) สภาพการณ์แห่งปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวและผลกระทบ

ปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลมีความเชื่อมโยงไม่ว่าจะเกิดจากนักท่องเที่ยว เกิดจากการสาธารณสุขของชุมชน และจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว บริเวณชายฝั่ง ขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือยโดยไม่คำนึงถึงความเชื่อมโยงที่เกื้อหนุนกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวทางทะเลเมื่อได้รับความนิยมสูงการเพิ่มปริมาณขยะมูลฝอย ของเสีย และน้ำทิ้งจากสถานที่พักตากอากาศ ร้านอาหารและสถานบริการอื่น ๆ ทำให้น้ำทะเลมีคุณภาพเสื่อมลง และมีการจัดการ โดยมีแนวทางป้องกันและแก้ไขมลพิษทางทะเล กล่าวคือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล การกำหนดมาตรฐานเพื่อควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ พัฒนาเทคโนโลยีการลดมลพิษทางทะเล ผลกระทบต่อที่เกิดขึ้นของสารมลพิษต่อสภาพแวดล้อมสิ่งมีชีวิตในทะเล รวมทั้งผลกระทบเกี่ยวเนื่องที่จะเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นสุขภาพอนามัยของมนุษย์ เศรษฐกิจ สังคม ระบบนิเวศและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในทะเล

การวิจัยกำหนดให้มีการศึกษาและวิเคราะห์ในประเด็นสภาพการณ์แห่งปัญหาขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวและผลกระทบก็เพื่อที่จะเป็นการชี้ให้เห็นได้ว่าในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลในปัจจุบันนั้นมีปัญหาขยะและน้ำเสียเกิดขึ้นจริงที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยว

มุ่งหวังว่าจะได้ท่องเที่ยวในทะเลที่มีความสะอาดมีน้ำทะเลที่ใสสะอาดมีทรัพยากรทางทะเลที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีหาดทรายที่สวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งปัจจุบันสิ่งเหล่านั้นนับวันแต่จะมีความเสื่อมถอยจากปัญหาขยะและน้ำเสียที่จะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและวิถีทางเศรษฐกิจที่พึ่งพาการท่องเที่ยวของประชาชนและภาคเอกชน การวิจัยจึงกำหนดให้เป็นประเด็นศึกษาและวิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นถึงการจัดการกับกฎหมายที่ใช้บังคับกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับปัญหาขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

3) กฎหมายว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียของต่างประเทศและของไทย

ขยะและน้ำเสียเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีในทุกประเทศทั่วโลกซึ่งมีหลายประเทศมีรูปแบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพโดยมีกฎหมายรองรับซึ่งสามารถจะนำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดการขยะและน้ำเสียในพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล โดยงานวิจัยนี้จะนำเอากฎหมายของประเทศญี่ปุ่นที่มีระบบการจัดการขยะและน้ำเสียภายใต้กฎหมาย Waste Management and Public Cleansing Act (Act No 137 of 1970 พ.ศ. 2513) และของสาธารณรัฐสิงคโปร์ภายใต้กฎหมาย Environmental Protection and Management Act, 1999 (พ.ศ. 2542) (Chapter 94A) และ Environmental Public Health Act, 1987 (พ.ศ. 2530) (Chapter 95) และ Sewerage and Drainage Act, 1999 (พ.ศ. 2542) (Chapter 294) กฎหมายของทั้งสองประเทศวางแนวทางการจัดการกับปัญหาขยะและน้ำเสียโดยมีมาตรการที่นำมาใช้ที่เป็นแนวทางการวิเคราะห์การจัดการขยะและน้ำเสียเชิงบูรณาการเพื่อการจัดทำเป็นกฎหมายท้องถิ่น

สำหรับกฎหมายไทยนั้นมีอยู่หลายฉบับที่การวิจัยจะได้นำมาวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศที่จะทำใหได้รูปแบบการจัดการขยะและน้ำเสียที่จะนำไปสู่การจัดทำเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล

4) รูปแบบการจัดการขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลเชิงบูรณาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลนั้นจะแก้ไขปัญหาก็ได้ด้วยการใช้วิธีการจัดการเชิงบูรณาการ ซึ่งการวิจัยกำหนดให้มีรูปแบบการจัดการขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลเชิงบูรณาการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลนั้น ซึ่งรูปแบบการจัดการจะได้คำตอบมาจากการศึกษาและวิจัยตามประเด็นศึกษาที่กำหนดไว้ด้วยการนำเอากฎหมายของต่างประเทศและมีทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องรวมทั้งกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้คำตอบที่จะนำไปสู่การจัดทำรูปแบบการจัดการขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลเชิงบูรณาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีมาตรการในการจัดการประกอบด้วยการจัดการที่มีทั้งองค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการ

รวมทั้งกระบวนการจัดการและมาตรการที่จะนำมาใช้ในเชิงการส่งเสริมและการลงโทษจะทำให้ได้รูปแบบการจัดการที่เหมาะสม

โดยศึกษาและวิเคราะห์แนวทางที่จะนำเอาการจัดการขยะและน้ำเสียมาสร้างกลไกการจัดการขยะและน้ำเสียเชิงบูรณาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ (1) การกำหนดบังคับให้มีการคัดแยกขยะอย่างจริงจังก็จะทำให้ปริมาณขยะที่จะต้องนำไปกำจัดจริง ๆ มีปริมาณไม่มาก (2) การวางมาตรการจัดการกับน้ำเสียที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ ณ แหล่งที่ตั้ง ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมขนาดใหญ่ ๆ ที่มักจะกลายเป็นตัวปัญหาเสียเอง

5) การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล

การจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสีย สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเมืองท่องเที่ยวหรือมีแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ เป็นการนำเอาข้อค้นพบที่เป็น คำตอบของการวิจัยไปสู่การจัดทำเป็นร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียเชิงบูรณาการในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลเชิงบูรณาการ ซึ่งจะเป็ผลผลิตของงานวิจัยนี้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดทำกฎหมายลำดับรอง คือ ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดรายละเอียดของการดำเนินการที่มีสภาพบังคับในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อเป้าหมายในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพดี ยั่งยืน และเหมาะสมแก่การเดินทางไปท่องเที่ยวจัดทำเป็น Model ต้นแบบ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและวิจัย ทฤษฎี และหลักการที่ใช้วิเคราะห์ในการจัดการปัญหาขยะและน้ำเสีย
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์ปัญหาขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลและผลกระทบ
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายเพื่อการจัดการขยะและน้ำเสียของต่างประเทศ และกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อวิเคราะห์หารูปแบบการจัดการขยะและน้ำเสียเชิงบูรณาการในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. เพื่อจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล

3. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาและวิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1) ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการกำจัดขยะและน้ำเสีย

- ทฤษฎีสีทธิในสิ่งแวดล้อม
- ทฤษฎีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน
- หลักการป้องกันล่วงหน้า
- หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย
- หลักการกระจายอำนาจ

2) กฎหมายคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของต่างประเทศ

- ประเทศญี่ปุ่น Waste Management and Public Cleansing Act (Act No 137 of 1970 (พ.ศ. 2513)
- สาธารณรัฐสิงคโปร์ Environmental Protection and Management Act, 1999 (พ.ศ. 2542) (Chapter 94A) และ Environmental Public Health Act, 1987 (พ.ศ. 2530) (Chapter 95) และ Sewerage and Drainage Act, 1999 (พ.ศ. 2542) (Chapter 294)

3) กฎหมายไทย

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558
- พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2551
- พระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 5 ฉบับ (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
เมืองพัทยา พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528)

- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

4) ประเด็นศึกษา

- สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล
- การจัดการปัญหาขยะและน้ำเสียของต่างประเทศ
- กฎหมายต่างประเทศว่าด้วยการจัดการสิ่งแวดล้อม
- กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะและน้ำเสีย
- มาตรการการจัดการสิ่งแวดล้อม
- การมีส่วนร่วมของประชาชนและธุรกิจเอกชน
- ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะ
และน้ำเสีย
- โครงสร้างของข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสีย

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

- นักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- นายองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นพื้นที่ศึกษาหรือผู้ได้รับมอบหมาย
- ผู้นำชุมชนในพื้นที่ศึกษา
- นักธุรกิจเอกชนในพื้นที่ศึกษา

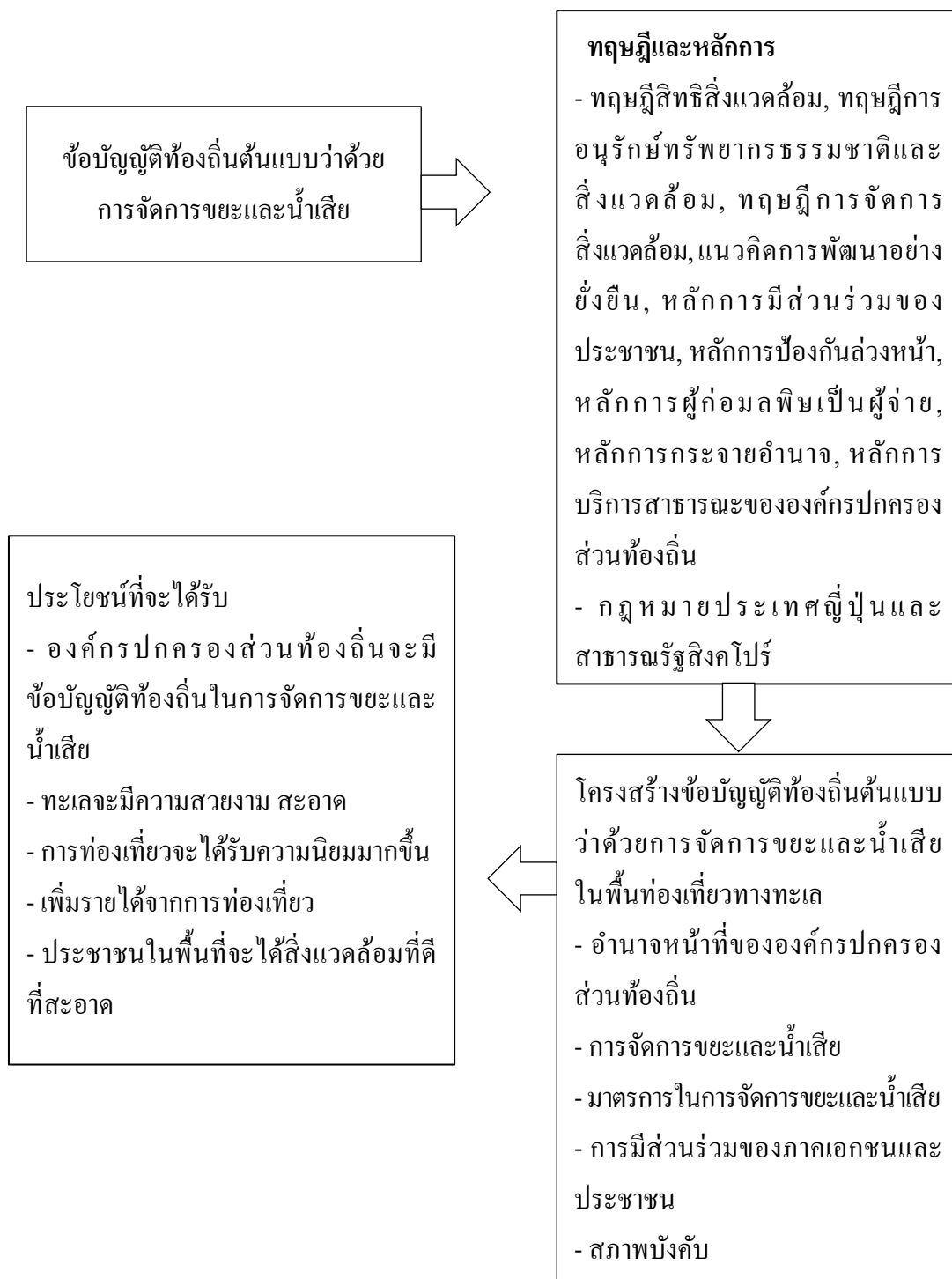
3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ในการเก็บรวบรวม คือ แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดกระบี่

4. กรอบแนวคิดการวิจัย และสมมติฐานการวิจัย

4.1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ทะเลไทยมีความสวยงามทางธรรมชาติที่จัดได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศอย่างมาก โดยเฉพาะทะเลทางใต้แต่ก็มีปัญหาสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นทั้งที่เป็นปัญหาขยะและน้ำเสียซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทะเล และพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็นจะต้องมีกฎหมายระดับท้องถิ่นที่ให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ซึ่งการวิจัยนี้มีแนวคิดในการนำเอาทฤษฎีและหลักการมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและกฎหมายโดยการนำเอากฎหมายต่างประเทศมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การจัดทำเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบว่าด้วยการจัดการปัญหาขยะและน้ำเสียเชิงบูรณาการซึ่งจะเป็นฐานอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะใช้ในการจัดการกับปัญหาขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลอันจะส่งผลประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่ (ดูภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย)

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4.2 สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis)

การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาจากขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของพื้นที่ท่องเที่ยวโดยมีกฎหมายท้องถิ่นรองรับอำนาจจากการจัดทำเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล โดยมีโครงสร้างข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกอบด้วย อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการขยะและน้ำเสีย มาตรการในการจัดการขยะและน้ำเสีย การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน สภาพบังคับ

5. คำถามการวิจัย

การวิจัยกำหนดประเด็นคำถามที่เป็น โจทย์วิจัย ดังนี้

1. ปัญหาและผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจากขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เป็นอย่างไร
2. องค์กรที่จัดการกับปัญหาขยะและน้ำเสียของไทยมีองค์กรใดบ้าง
3. กฎหมายไทยว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียมีอะไรบ้าง และมีปัญหาการใช้บังคับอย่างไร
4. กฎหมายว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียของต่างประเทศที่จะนำมาเป็นแนวทางการวิเคราะห์มีประเทศใดบ้าง
5. มาตรการในการจัดการขยะและน้ำเสียมีอะไรบ้าง
6. แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะและน้ำเสียเป็นอย่างไร
7. หลักการและเหตุผลในการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เป็นอย่างไร
8. โครงสร้างของข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลมีอะไรบ้าง

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาและวิจัย คือ ต้นแบบของกฎหมายข้อบัญญัติท้องถิ่นรองที่จะเป็นประโยชน์ต่อ

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เป็นฐานอำนาจหน้าที่ในการจัดการขยะและน้ำเสียในพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล

2. ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะและน้ำเสียจะมีการจัดการที่ดีและเหมาะสมทำให้พื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลมีความสวยงาม สะอาด และเป็นระเบียบ
3. การท่องเที่ยวจะได้รับความนิยมมากขึ้นจากการมีที่ท่องเที่ยวทางทะเลที่มีความสวยงาม
4. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวให้แก่ธุรกิจเอกชนและประชาชนในพื้นที่
5. ประชาชนในพื้นที่จะได้สิ่งแวดล้อมที่ดีที่สะอาดอันเป็นการคุ้มครองสิทธิในสิ่งแวดล้อม

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

แหล่งท่องเที่ยวทางทะเล หมายความว่า การท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศทางทะเล โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

พื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล หมายความว่า พื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเลในประเทศไทย

การจัดการสิ่งแวดล้อมทางทะเล หมายความว่า วิธีการดำเนินการกับปัญหาขยะและน้ำเสียของพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล

ผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อม หมายความว่า ผลกระทบจากปัญหาขยะ และน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายความว่า การมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลในการจัดการขยะและน้ำเสีย

มาตรการจัดการ หมายความว่า มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคม มาตรการทางเทคโนโลยี และมาตรการทางกฎหมาย ในการจัดการขยะและน้ำเสีย ในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล

การบูรณาการ หมายความว่า การจัดการปัญหาขยะและน้ำเสียร่วมกัน

ข้อบัญญัติท้องถิ่น หมายความว่า ข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล

ข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบ หมายความว่า ข้อบัญญัติที่เป็นต้นแบบสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปตราเป็นกฎหมายระดับท้องถิ่น

วิธีการจัดการขยะ หมายความว่า การจัดการกับขยะที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ประโยชน์อีก หรือการลดปริมาณการใช้ และให้เหลือสิ่งที่จะทิ้งเป็นขยะจริงเพียงเท่าที่ไม่สามารถนำใช้ประโยชน์อื่นใดได้อีก

วิธีการจัดการน้ำเสีย หมายความว่า เป็นวิธีการที่นำน้ำเสียมาจัดการให้จัดทิ้งให้ถูกที่ หรือการดำเนินการเปลี่ยนสภาพของเสียในน้ำเสียให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมก่อนนำไปทิ้งในบ่อบำบัดรวม

การฝังกลบขยะ หมายความว่า เป็นวิธีการที่ใช้ในการจัดการกำจัดขยะอย่างถูกต้อง โดยไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญและเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสภาพแวดล้อม

กองทุนสิ่งแวดล้อม หมายความว่า เป็นมาตรการทางการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมภายใต้กระบวนการความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ขยะทะเล หมายความว่า เป็นเศษวัสดุที่เกิดจากกระบวนการผลิต โดยเจตนาทิ้งขว้างสู่สภาพแวดล้อมทางทะเล บนชายหาด ลงทะเล และชายฝั่ง ซึ่งเป็นสิ่งของที่ถูกใช้โดยมนุษย์

ขยะชุมชน หมายความว่า เศษขยะทุกชนิด บรรดาสิ่งของที่ไม่ต้องการใช้แล้ว เป็นขยะที่เกิดจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นและมีอัตราการผลิตเครื่องอุปโภคบริโภค อาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นเหตุให้เศษสิ่งเหลือใช้มีปริมาณมากขึ้น

ข้อบัญญัติท้องถิ่นต้นแบบว่าด้วยการจัดการขยะและน้ำเสียของพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล หมายความว่า ข้อบัญญัติที่เป็นต้นแบบสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปตราเป็นกฎหมายระดับท้องถิ่นในการจัดการขยะ และน้ำเสีย

ระบบบำบัดน้ำเสีย หมายความว่า กระบวนการทำหรือการปรับปรุง หรือบำบัดน้ำเสียให้มีคุณภาพเป็นน้ำทิ้ง รวมทั้งการทำให้ น้ำทิ้ง ฟื้นฟู ไปจากอาคาร